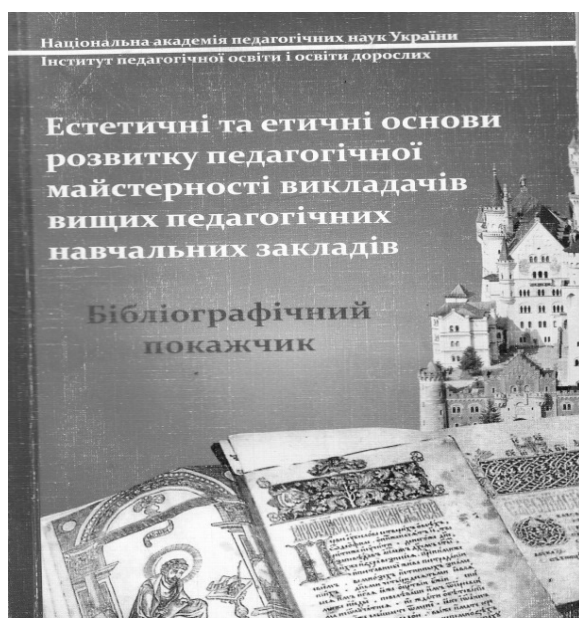

РЕЦЕНЗІЇ

ЕСТЕТИЧНІ ТА ЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Рецензія на бібліографічний покажчик
«Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної
майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних
закладів» (Кіровоград : «Імекс-ЛТД», 2013. – 150 с.)

У сучасних умовах гуманізації та інноваційності розвитку суспільства зростає необхідність у пошуку інноваційних технологій і методик професійної підготовки педагогічних кадрів на рівні світових стандартів. Актуалізуються морально-естетичні аспекти педагогічної дії, які глибоко пов'язані між собою, оскільки висока культура спілкування, гармонія зовнішніх і внутрішніх особистих проявів педагога стимулюють в учнів переживання емоційного задоволення, відчуття прекрасного. Розвиток педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів вимагає органічного поєднання загального, особливого та індивідуального. Загальний компонент включає в себе загальну педагогічну підготовку, особливий – пов'язаний із самим процесом та умовами педагогічної діяльності, індивідуальний – зумовлений особистісними якостями, рівнем професійної компетентності педагога. Таким важливим і актуальним питанням присвячений бібліографічний покажчик «Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів».

Відкриває показчик слово від упорядника Л. Штоми, в якому проаналізовано структуру бібліографічного показчика. Автор вносить певні пояснення щодо джерел добору праць до бібліографічного показчика, розміщення за алфавітом прізвищ авторів і назв напрацювань науковців у межах розділів і підрозділів.

У вступній статті «Педагогічна майстерність – це краса й добротворність педагогічної дії» проф. О. Отич обґрунтовує, що педагогічна майстерність є однією з ключових проблем сучасної педагогіки, педагогіки мистецтва, аналізує різні підходи до визначення естетичних та етичних основ педагогічної майстерності.

Матеріали першого розділу бібліографічного показчика «Естетичні виміри сучасної освіти» містять праці науковців, присвячені сучасним аспектам філософсько-освітньої діяльності. Завершує розділ стаття академіка І. Зязюна «Естетика і етика започатковують людську духовність», у якій учений доводить важливість естетичних основ у педагогіці, що пронизують усе життя людини: збагачують її духовний світ і вдосконалюють її діяльність.

У другому розділі «Морально-естетичні аспекти педагогічної діяльності» вміщено перелік наукових праць із проблем педагогічної етики, етико-педагогічних основ формування особистості. Узагальнює тематику матеріалів розділу стаття О. Отич «Естетико-етичні засади педагогічної дії», у якій автор доводить, що естетичні та етичні засади педагогічної діяльності задають ціннісні координати, у межах яких вона набуває якості краси педагогічної дії.

Третій розділ «Естетичні та етичні основи професійної підготовки вчителя у вищих педагогічних навчальних закладах» узагальнює статті, присвячені теоретичним і методичним засадам розвитку педагогічної освіти, професійній підготовці майбутнього вчителя, його особистісним якостям. Стаття І. Зязюна до третього розділу «Компетентнісний педагог завжди й привселюдно – учитель, психолог, культуролог, вчений» присвячена особливостям підготовки майбутнього вчителя, важливою складовою якої є формування в суб'єкта не лише предметних, але й соціальних, когнітивних, комунікативних, інформативних компетентностей, адже сам педагог має володіти ними на достатньо високому рівні.

Учений зазначає, що компетентнісний підхід у професійній освіті відповідає соціальним очікуванням в освіті та потребам освітнього процесу, оскільки під компетентнісним підходом розглядається єдина система визначення цілей, відбору змісту, організаційного і технологічного забезпечення процесу підготовки вчителя на основі виокремлення спеціальних, загальних і ключових компетенцій, які гарантують високий рівень і результативність професійної педагогічної дії вчителя.

Четвертий розділ «Естетичні та етичні чинники розвитку педагогічної майстерності викладачів загальноосвітніх і вищих навчальних закладів» містить наукові здобутки науковців, які актуалізують психолого-педагогічні проблеми професійної підготовки викладачів загальноосвітніх і вищих навчальних закладів. Узагальнює розділ стаття О. Отич, яка розкриває естетичні й етичні засади розвитку педагогічної майстерності вчителя й викладача вищої школи на теоретичному та методичному рівнях.

Завершує показчик науковий доробок бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, в якому представлені бібліографічні показчики наукових праць співробітників інституту, виданих упродовж 2000 – 2013 рр.

Для полегшення пошуку необхідної інформації, зокрема, матеріалів конкретного автора, у кінці видання вміщено іменний показчик.

Отже, рецензований бібліографічний показчик є цінним науково-практичним доробком учених, педагогів-практиків, які у своїх дослідженнях порушують важливі питання модернізації сучасної освіти. Бібліографічний показчик «Естетичні та етичні основи розвитку педагогічної майстерності викладачів вищих педагогічних навчальних закладів», у якому представлено перелік філософських, психологічних і педагогічних праць із проблем теорії та історії педагогічної майстерності, педагогічної естетики та етики, психопедагогіки, професійного й особистісного розвитку викладачів вищої школи, буде корисним для науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, викладачів, студентів, усіх, хто цікавиться проблемами розвитку педагогічної майстерності.

Юлія Грищенко